Р е п у б л и к а С р б и ј а
ВРХОВНО ЈАВНО
ТУЖИЛАШТВО
А бр. 547/26
10. 11. 2026. године
Б е о г р а д

ПРВИ ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ
ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА

Комисија Врховног јавног тужилаштва, формирана решењем Врховног јавног тужиоца А бр. 513/26 од 27. 10. 2026. године, поступајући у складу са Општим обавезним упутством Врховног јавног тужиоца О бр. 8/26 од 27. 10. 2026. године, извршила је увид у списе првог дела предмета Вишег јавног тужилаштва у Београду који су предмет рада Комисије, и то КТР бр. 3315/26 („звучни топ“), КТР бр. 1765/26 – КТРКО бр. 415/26 (претрес зграде Филозофског факултета у Београду и зграде Ректората универзитета у Београду), КТР бр. 598/26 („помиловања“), КТО бр. 73/26 (кривична пријава пуномоћника „Vista Rica“), КТО бр. 66/25 и КТО бр. 54/25 (повређивање студената путничким возилом током протестне шетње на Новом Београду, ул. Јурија Гагарина) КТО бр. 48/25 (догађај код Факултета драмских уметности у Београду) и КТР бр. 2359/25.

ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕДЛОГ ЗА ПОСТУПАЊЕ

1. Предмет Вишег јавног тужилаштва у Београду КТР бр. 3315/26 (“звучни топ“)

Предмет је формиран поводом пријава великог броја учесника скупа одржаног 15.3.2025. године у Београду, под називом "15 за петнаест" и става дела стручне јавности да је против окупљених грађана употребљено акустично оружје дугог домета. Инцидент се догодио током минута ћутања за жртве трагедије на железничкој станици у Новом Саду, када је специфичан, продоран звук високе фреквенције изазвао изненадну физичку нелагодност и масовну панику у којој су људи почели да беже.

Европски суд за људска права у Стразбуру, априла 2025. године, изрекао је привремену меру којом је Републици Србији указано да спречи даљу употребу звучног оружја на будућим протестима (*Đorović and Others v. Serbia*).

Више јавно тужилаштво у Београду је службеном белешком КТР бр. 3315/26 од 11. 9. 2026. године донело одлуку да нема места покретању кривичног поступка, односно да

15.3.2025. године није коришћен "звучни топ" нити неко друго "сонично оруђе“, истичући да су наводи о употреби "соничног оруђа" тенденциозни и да их појединци износе у намери да се дестабилизује држава.

У закључивању јавних тужилаца који су потписници службене белешке постоје бројни пропусти који се не могу приписати само грешкама у правничком резоновању.

Превасходно се ради о пристрасном тумачењу чињеница кроз пренаглашавање значаја појединих, а занемаривању чињеница које не потврђују унапред оформљен став **обрађивача предмета да нема места покретању кривичног поступка, док се у неким сегментима закључивања ради о намерним логичким грешкама да би се одбранио унапред формиран став**.

Из садржине службене белешке Ктр бр. 3315/26 од 11. 9. 2026. године следи закључак да поступајући јавни тужиоци у овом предмету нису предузимали радње са циљем да истраже догађај и утврде да ли је 15. 3. 2026. године, током скупа под називом „15 за петнаест” употребљен „звучни топ” или неко слично оруђе, већ како би формализовали унапред донету одлуку да није било употребе „звучног топа”.

Поред наведеног, јасна је интенција обрађивача да се онемогући преиспитивање јавнотужилачке одлуке у предмету Ктр 3315/26. Наиме, предмет се све време води у КТР уписнику, а против такве одлуке о непокретању кривичног поступка оштећени нема право на приговор из члана 51. Законика о кривичном поступку, јер се одлуке о непокретању поступка доносе у форми службене белешке. Имајући у виду значај и обим конкретног предмета, правилном применом члана 176. Правилника о управи у јавном тужилаштву предмет је требало да буде заведен у КТ или КТН уписник, у ком случају би одлука била донета у форми решења о одбацивању кривичне пријаве, против којег је дозвољен приговор оштећеног непосредно вишем јавном тужиоцу, сагласно члану 51. Законика о кривичном поступку. Начином завођења предмета оштећенима је ускраћено право на "делотворно" правно средство, односно коришћење правног средства је неоправдано ометано радњама тужилаштва, што је повреда чл. 13. Европске конвенције (*El-Masri v. the former Yugoslav Republic of Macedonia*).

Необјективност која се огледа у унапред формираном ставу у тумачењу чињеница, један од потписника службене белешке, заменик главног јавног тужиоца Миодраг Марковић, манифестује и јавно, пре доношења одлуке, током гостовања на РТС, дана 19. 6. 2026. године, у специјалној емисији „Досије „Звучни топ“ – фреквенција страха“, којом приликом је изјавио да су пронађени докази који указују на организовану припрему симулације употребе ”звучног топа” 15. марта 2025. године, као и да је то тужилаштво „поднело захтев за прикупљање потребних обавештења надлежном органу у саставу МУП – а, Служби за борбу против тероризма, која је иначе специјализована за тероризам и за екстремизам и која ће, поступајући по нашем захтеву за прикупљање потребних обавештења утврдити идентитет четири групе лица који ће после тога бити процесуирани“. На исти начин јавни тужилац Миодраг Марковић поступа и током гостовања на РТС дана 14. 9. 2026. године, када упозорава особе које јавно износе став да је било употребе „соничног“ оруђа да у име Вишег јавног тужилаштва у Београду може да гарантује да ће сва та лица бити процесуирана и да се нико од њих неће извући, јавно криминализујући на тај начин испољавање уставно зајемчене слободе изражавања. Истом приликом, поменути јавни тужилац наводи: „Наш основни мотив је да дамо свој

допринос заштити уставног поретка Републике Србије".

У одсуству непристрасности, јавни тужилац Миодраг Марковић апсолутно занемарује да јавно тужилаштво све своје надлежности, укључујући и гоњење учинилаца кажњивих дела, **врши ради заштите јавног интереса** одређеног законом. Јавни интерес **не обухвата само заштиту уставног поретка већ и заштиту права грађана,** као што је право на слободу изражавања или права оштећених кривичним делом, сагласно Законику о кривичном поступку.

Објашњење дато у службеној белешци да је кретање грађана изазвао протокол повлачења редара прилично је неуверљиво и почива на логичкој грешци која се зове „погрешан узрок". Ова логичка грешка настаје када се проглашава да постоји узрочна веза између радње (активирање безбедносног протокола) и последице (ланчана панична реакција), само зато што се један догађај десио непосредно пре другог. **У понуђеном образложењу и даље потпуно изостаје одговор на кључно питање – да ли је у критичном тренутку употребљен звучни топ.** Такође, делује крајње неуверљиво да би само скидање маркера и пресвлачење прслука обезбеђења могло само по себи да иницира тако наглу и ланчану паничну реакцију присутних грађана.

Требало би рећи да Више јавно тужилаштво у Београду долази до оваквог става упркос изјавама око 150 особа које су у изјавама датим у својству грађанина пред јавним тужилаштвом или полицијом, навеле да су осетиле дејство соничног или акустичног оружја, мишљењу немачког стручног тима "Earshot" и бројним другим доказима.

Више јавно тужилаштво у Београду је овом предмету пропустило да разјасни очигледну контрадикцију између медицинске документације оштећених и сагласних исказа сведока који потврђују дејство акустичног средства, с једне стране, и навода из аката државних органа који такву употребу *a priori* негирају, с друге стране. Уместо да разјасни ову противречност тужилаштво је прејудицирало закључак, јер је недоказану тврдњу државних органа узело као непобитну чињеницу, занемарујући материјалне доказе који је директно оповргавају.[1]

На више места се политичко опредељење аутора снимака или критичара користи као аргумент против веродостојности њихових навода. Врши се оцена мотива или личности, а не анализа садржине, аутентичности и техничких карактеристика снимка. Исто важи за закључке о организованом ширењу дезинформација, психолошким операцијама и дестабилизацији државе.

Посебно је проблематичан начин на који је објашњено због чега грађани уопште имају тегобе. Према ауторима службене белешке, наведено је последица коришћења звучних средстава током протеста (пиштаљки и разних пиротехничких средстава), страха и узнемирености услед трчања и паничне ланчане реакције, и на крају због тога што су неки од грађана присутних на скупу задобили лакше телесне повреде услед ненамерног гурања и спотицања (стр. 28–29). **За Више јавно тужилаштво у Београду могућ је било**

---

[1]Нарочито су неуверљива изјашњења старешина полицијских органа и јединица. Из њих се не може установити на који начин су руководиоци полицијских јединица дошли до закључка да звучни топ или неко слично средство нису употребљени. С обзиром на то да су сви ови дописи веома кратки и сачињени истог дана, 17. 3. 2025. године, њихова упадљива једнообразност наговештава могућност да су израђени координисано и према унапред дефинисаном шаблону.

који узрок тегоба и повређивања, осим оног на који указују сами грађани који су повређени. Такође, Више јавно тужилаштво у Београду није објаснило како то да на другим скуповима које су организовали, студенти и грађани нису пријављивали тегобе услед коришћења звучних средстава, иако су она коришћена у истом обиму. Одмах након преузимања предмета од Првог основног јавног тужилаштва, Више јавно тужилаштво у Београду, дана 26. 6. 2026. године, обратило се Безбедносно-информативној агенцији (БИА), са захтевом за проверу укупно 154 грађана који су дали изјаве о употреби звучног топа. Више јавно тужилаштво у Београду је од БИА захтевало проверу да ли се ова лица налазе у евиденцијама политичких партија и да ли су повезана са домаћим или страним невладиним организацијама, а све у сврху утврђивања елемената кривичног дела Позивање на насилну промену уставног уређења из члана 309. Кривичног законика.

У предмету у коме би основни правац рада требало да буде утврђивање чињенице да ли је употребљен „звучни топ", Више јавно тужилаштво у Београду предузима бројне активности и радње усмерене против лица која јавно износе став да је акустично оруђе употребљено, због сумње да су извршила кривично дело *Позивање на насилну промену уставног уређења* из члана 309. Кривичног законика (прикупљање потребних обавештења од главног и одговорног уредника портала Србин.инфо, од председника Еко страже и др). Нарочито интензивне и бројне доказне радње предузете су према А.А због основа сумње да је извршио кривично дело *Позивање на насилну промену уставног уређења* из чл. 309. и кривично дело *Припремање дела против уставног уређења и безбедности* из чл. 320. Кривичног законика (наредба за претресање стана и других просторија, наредба за претресање опреме на којој се чувају електронски записи и др), што је у потпуној несразмери са могућом криминалном опасношћу коју носи деловање А.А. у конкретном случају. **Уместо да се тежиште поступка усмери на утврђивање одговорности за евентуалну употребу забрањених средстава, Више јавно тужилаштво у Београду се у пуном капацитету активира против појединца због јавно изнете оцене, чиме се кривично гоњење своди на средство притиска на оне који износе критичко мишљење.** Овакво поступање указује и на то да се фокус рада, уместо на расветљавање самог догађаја, преусмерава на застрашивање и процесуирање оних који јавно говоре о томе да је акустично оружје било употребљено.

Уместо да истражује наводе о потенцијалном угрожавању грађана звучним топом, тужилаштво читав догађај третира као напад на државу, усмеривши фокус на политичку припадност и грађански активизам самих жртава и сведока. **Другим речима, коришћење Уставом зајемчених слобода изражавања и удруживања неосновано је и злонамерно третирано као субверзивна делатност, чиме је у потпуности нарушен принцип објективности и непристраности јавног тужилаштва.**

Тенденциозност у разматрању доказа и чињеничне подлоге огледа се у односу према војном аналитичару А.А., где се уместо провере утемељености његових изјава о коришћењу звучног топа унапред закључује да он пропагира ту идеју уз најаву кривичног прогона. Оцена његове комуникације путем телефона и јавно изнетих ставова у службеној белешци садржи личне дискредитације и усмерена је на напад на личност, уместо на стручно оспоравање његових тврдњи.

Према стандардима Европског суда за људска права, истрага мора бити темељна, што значи да надлежни органи увек морају уложити озбиљан напор да утврде шта се догодило и да се не смеју ослањати на преурањене или неосноване закључке приликом

окончања истраге *(Bouyid v. Belgium)*. Поред тога, да би била делотворна, истрага мора бити подобна да доведе до идентификације и кажњавања одговорних лица. У конкретном случају поступак очигледно није вођен у правцу идентификације учинилаца евентуалног кривичног дела, већ искључиво као средство за оправдање унапред донете одлуке да нема основа за покретање поступка.

Непристрасност тужилаца превасходно се процењује са становишта захтева за објективност истраге и сваког другог поступка који тужилаштво спроводи. Европски суд за људска права говори о потреби објективне, а самим тим и непристрасне истраге, као елемента правичног суђења. У предмету *Enukidze and Girgvliani v. Georgia*, тужилаштво је спроводило истрагу у којој је било озбиљних пропуста, услед чега истрага није имала карактер објективне, односно независне и непристрасне истраге, сматра Европски суд за људска права.

Недостаци у раду Вишег јавног тужилаштва у Београду скоро су идентични недостацима на које је указао ЕСЉП у предмету *Zličić v. Serbia,* у којем је Суд истакао проблем када тужилаштво прихвата исказе лица чија се одговорност испитује, док исказе жртве и сведока одбацује као субјективне и оптужујуће, без довољно убедљивог образложења и без прописног суочавања тих исказа са медицинским и другим доказима. Суд је у описаној ситуацији закључио да таква истрага није била делотворна.

Предлажемо да дисциплински тужилац поднесе предлог за вођење дисциплинског поступка, сагласно члану 120. Закона о јавном тужилаштву, **против јавног тужиоца Миодрага Марковића и јавне тужитељке Александре Стефановић** због дисциплинског прекршаја кршења начела непристрасности и угрожавања поверења грађана у јавно тужилаштво из члана 115. става 1. тачке 7. Закона о јавном тужилаштву. Такође, предлажемо Дисциплинској комисији, односно Високом савету тужилаштва, да **уколико правноснажном одлуком буде утврђено да је јавни тужилац Миодраг Марковић учинио тежак дисциплински прекршај, покрене поступак за утврђивање разлога за његово разрешење, сагласно члану 117. Закона о јавном тужилаштву.**

Комисија је мишљења да јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду Миодраг Марковић треба да **буде удаљен** са јавнотужилачке функције након покретања поступка за утврђивање разлога за његово разрешење.

Сматрамо да је Миодраг Марковић, поступајући у предмету КТР 3315/26, избегавао да свестрано разматра и утврди чињенице, те да је грубо, упорно и јавно испољавао тенденциозност у закључивању да 15. 3. 2025. године није употребљен "звучни топ" или неко друго сонично оруђе. На описани начин, повреда принципа непристрасности у вршењу јавнотужилачке функције из члана 12. Закона о јавном тужилаштву, прерасла је у прекорачење службених овлашћења и дужности у конкретном предмету. Такође, овакво поступање има одлике искоришћавања службених овлашћења супротно сврси и намени због којих су та овлашћења поверена јавном тужилаштву, услед чега је носилац јавнотужилачке функције Миодраг Марковић теже повредио права грађана/оштећених на скупу 15. 3. 2025. године и то право на неповредивост психичког и физичког интегритета из члана 25. Устава Републике Србије, право на једнаку правну заштиту и правно средство из члана 36. Устава Републике Србије, као и права оштећених из члана 50. став 1. тачка 5) и 7) и члана 51. Законика о кривичном поступку.

Имајући у виду наведено, **предлажемо да надлежно јавно тужилаштво предузме кривично гоњење против јавног тужиоца Миодрага Марковића због постојања основа сумње да је извршио кривично дело Злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, као и да током поступка испита по чијим налозима је поступао Миодраг Марковић,** односно да ли је деловањем старешине јавног тужилаштва створена или учвршћена одлука да изврши кривично дело за које су подноси кривична пријава.

2. Предмет Вишег јавног тужилаштва у београду КТР бр. 1765/26 – КТРКО бр. 415/26 (претрес зграде Филозофског факултета и зграде Ректората Универзитета у Београду)

На основу увида у комплетне списе предмета и детаљне правне анализе, Комисија закључује да поступање Вишег јавног тужилаштва у Београду, у случају претреса зграде Филозофског факултета у Београду и зграде Ректората Универзитета у Београду, поводом догађаја од 26.03.2026. године, када дошло до смртног исхода особе женског пола старости 25 година на Филозофском факултету, карактеришу учестале повреде императивних законских одредби, долозно коришћење процесних овлашћења и очигледна пристрасност у поступању.

Наиме, **формирање предмета пред Посебним одељењем за сузбијање корупције (ПОСК)** за кривична дела Злоупотреба службеног положаја из члана 359. Кривичног законика (КЗ) и Несавестан рад у служби из члана 361. Кривичног законика, имајући у виду документацију којом је располагало Више јавно тужилаштво у Београду, **представља вид вршења законских овлашћења супротно циљу због кога су она поверена јавном тужилаштву као државном органу и прекорачење надлежности.**

Наредбом **Вишег суда у Београду (Кппре-По4 бр. 67/26 од 30. марта 2026. године**) одобрено је претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме - сервера Филозофског факултета, ради изузимања видео-записа са сигурносних камера за период од 26. фебруара 2026. године до 26. марта 2026. године. Насупрот јасном налогу суда, полиција је на усмени захтев поступајућег јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду Миодрага Марковића, из Ректората привремено одузела комплетан сервер, што је констатовано потврдом о привремено одузетим предметима (03.3.5.2. бр. 45/26).

Изузимање комплетног хардвера, уместо искључивог копирања дигиталних видео-записа за критични период, **представља директно кршење члана 152. став 3. и члана 156. Законика о кривичном поступку.** На овај начин, тужилаштво је изван опсега наредбе о претресању дошло у посед заштићених података факултета, укључујући и базе података студената и запослених, односно прибавило доказе који нису били у сврху истраге.

Поступајући јавни тужиоци Миодраг Марковић и Александар Милошевић су путем усмених захтева и допуна захтева за прикупљање потребних обавештења наложили одузимање електронске опреме Филозофског факултета и Ректората, што је спроведено супротно изричитој одлуци суда.

Фокус истраге се са места страдања студенткиње Б.Б. премешта на канцеларију број 512 на петом спрату Филозофског факултета, која је била седиште студентског

покрета. Том приликом врши се заплена 7 папирних џакова са 26 регистратора у којима се налазе записници са студентских пленума, пословници студентских парламената и рукописи са других састанака студената. **У сваком случају, одузимају се предмети који нису у вези са разлогом претресања, што је пример злоупотребе процесних овлашћења јавног тужилаштва у смислу нарушавања пропорционалности.**

Иако је повод за поступање била смрт студенткиње Б.Б., приликом прикупљања потребних обавештења од грађана, у смислу члана 288. Законика о кривичном поступку, полицијски службеници су постављали питања и разговор усмеравали ка деловању студентских пленума, оперативним плановима студентског покрета, просторијама у којима се окупљају и организују и сл. Начин поступања полицијских службеника, који приликом прикупљања потребних обавештења поступају једнообразно у смислу постављања питања која нису у вези са разлогом због кога се у конкретном случају предузимају доказне радње и прикупљају подаци у предистражном поступку, ван сваке сумње указује на то да су поступали по налогу јавног тужиоца и да је трагични догађај искоришћен за прикупљање обавештења и података о студентском покрету, **што је очигледна злоупотреба института из члана 288. Законика о кривичном поступку.**

Током претреса Ректората на основу наредбе Пов-По4 бр. 98/26, **одузет је велики број предмета који нису ни у каквој вези са предметом претресања** (транспаренти, памфлети, беџеви, налепнице, фарбе у спреју, документ „Кратак пленумски приручник" и Одлука о финансирању рада Студентског парламента), нити могу бити извор сазнања о чињеницама релевантним за догађај који је био повод за претресање.

Дакле, начин и обим предузимања радње у конкретном случају указују на несразмерност, имајући у виду да одузимање и преглед предмета и података надилази оно што је било неопходно за остваривање легитимног циља (*Robathin v. Austia*).

Притом, терминологија која се користи у дописима, попут "време блокаде и „угроженост безбедности услед деловања студентског покрета" излази из оквира правничког изражавања и представља модел политичке и личне дисквалификације учесника у поступку.

Начин на који су приликом претреса прибављени одређени докази, доводи у питање њихову законитост, а тиме и сврху њиховог прибављања.

Имајући у виду наведено, **Комисија сматра да поступање Вишег јавног тужилаштва у Београду у конкретном предмету није имало за циљ да се прикупе докази и чињенице које би помогле расветљавању смрти студенткиње М. Ж., већ је превасходно било усмерено на прикупљање сазнања о деловању студентског покрета и са њим повезаних особа, чиме је тужилаштво прихватило да постане инструмент за остваривање ванправних циљева.**

У радњама поступајућих јавних тужилаца евентуално се стичу обележја кривичног дела Злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, из ког разлога је неопходно да надлежно јавно тужилаштво, након неопходних провера, започне кривично гоњење јавних тужилаца који су поступали у конкретном случају.

3. Предмет Вишег јавног тужилаштва у Београду КТР бр. 598/26 („помиловања“)

У кривичном предмету Вишег јавног тужилаштва у Београду КТР бр. 598/26, формираном поводом кривичне пријаве В.В., поднете против Г.Г., због кривичног дела Злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ, достављене том тужилаштву 14. 10. 2026. године, дана 19. 10. 2026. године, донето је решење о одбацивању кривичне пријаве јер не постоје основи сумње да је извршено пријављено кривично дело нити било које друго кривично дело за које се гони по службеној дужности.

Из списа предмета КТР бр. 598/26 произилази да је поступајући јавни тужилац донео одлуку о одбацивању кривичне пријаве а да претходно није предузео ниједну радњу ради провере кривичне пријаве, у смислу члана 282. Законика о кривичном поступку, што указује на нестручно и пристрасно вршење јавнотужилачке функције.

Одбацивање кривичне пријаве јер не постоје основи сумње да је учињено кривично дело за које се гони по службеној дужности, сходно члану 282. став 1. тачка 3) Законика о кривичном поступку, обавезује јавног тужиоца да пре доношења такве одлуке, чак и у случају да је кривична пријава недовољно поткрепљена, предузме радње у складу са законским овлашћењима у циљу провере навода, што у конкретном случају није учињено, а што је супротно и устаљеној пракси јавног тужилаштва и од нарочите важности у оваквој врсти предмета. Притом, податке од значаја за доношење одлуке у предметном случају, поступајући јавни тужилац је требало и могао да утврди прибављањем релевантне документације подношењем захтева за пружање потребних обавештења Министарству правде и Кабинету председника Републике Србије, како би оценио да ли је одлука о помиловању донета у складу са поступком прописаним Законом о помиловању (*”Сл. гласник РС”, бр. 49/95 и 50/95 – испр.*).

Супротно наведеној законској обавези, јавни тужилац Данијела Кљајић у образложењу решења о одбацивању кривичне пријаве селективно цитира одредбе Закона о помиловању, односно цитира одредбе које нису од значаја за доношење одлуке у конкретном случају и не наводи ниједан разлог о одлучним чињеницама у вези са покретањем поступка за помиловање молбом или по службеној дужности, у којој ситуацији се сходно примењују одредбе овог закона о поступку помиловања покренутом молбом.

Такође, **пристрасно поступање произилази и из погрешне правне анализе законских обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја**, занемаривањем да је радња извршења кривичног дела прописана алтернативно, односно да један од видова радње извршења представља и искоришћавање службеног положаја или овлашћења у случају када се тај положај или овлашћење не користи у циљу због кога је дато, већ ради остваривања неког сопственог интереса или интереса трећег лица, односно на штету неког лица. У погледу последице дела, у образложењу решења о одбацивању кривичне пријаве није наведен ниједан разлог, иако је неспорно да права оштећених могу бити теже повређена одлуком о помиловању, нарочито у случајевима када се помиловање односи на тешку повреду основних људских права, од којих је једно и право на живот из члана 2. Европске конвенције о људским правима (против једног од помилованих лица води се кривични поступак због кривичног дела тешко убиство у покушају).

Наиме, Европски суд за људска права је указао да се накнадно давање помиловања лицу осуђеном за кривично дело којим је повређено право на живот или забрана мучења тешко може сматрати адекватном казном, те да државе морају показати посебну строгост приликом кажњавања учинилаца таквих кривичних дела (*Makuchyan and Minasyan v. Azerbaijan and Hungary)*. То подразумева и обавезу државе да се бори против некажњивости учинилаца, као саставног дела обавезе делотворне заштите права на живот из члана 2. Конвенције. Поред тога, истакнуто је да су помиловања и амнестије првенствено уређени унутрашњим правом држава и да у начелу нису супротни међународном праву, осим када се односе на дела која представљају тешке повреде основних људских права.

Из свега наведеног произилази закључак да је јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду у конкретном случају поступао руковођен ванправним разлозима, односно полазном премисом да кривичну пријаву треба одбацити у што краћем року, без предузимања било које радње у циљу провере навода. Наиме, решење о одбацивању кривичне пријаве донето је у року од неколико дана, а за утврђивање релевантних чињеница, поред прибављања документације од надлежних органа, било је неопходно извршити увид и у 49 одлука о помиловању.

Описано поступање указује на кршење начела непристрасности, чиме се угрожава и поверење грађана у јавно тужилаштво, што представља дисциплински прекршај из члана 115. став 1. тачка 11) Закона о јавном тужилаштву.

4. Предмет Вишег јавног тужилаштва у Београду КТО бр. 73/26 (кривична пријава пуномоћника „Vista Rica")

Увидом у списе предмета утврђено је да је адвокат Немања Алексић, у својству пуномоћника „Vista Rica" а.д. Београд, дана 14.1.2026. године Вишем јавном тужилаштву у Београду поднео кривичну пријаву против НН лица запослених u Erste bank AD Нови Сад због постојања основа сумње да су извршила кривично дело Злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика у стицају са кривичним делом Одавање пословне тајне из члана 240. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика у вези са чланом 60 и 61. Кривичног законика и против НН лица запослених у Управи за спречавање прања новца због постојања основа сумње да су извршили кривично дело Злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика и кривично дело Одавање службене тајне из члана 369. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика у вези са чланом 60. и 61. Кривичног законика.

Предмет је додељен у рад јавном тужиоцу Александру Милошевићу и заведен под бројем предмета КТНКО 2/26. Поступајући по кривичној пријави, јавни тужилац је дана 16.1.2026. године поднео захтев за прикупљање потребних обавештења Народној банци Србије као и Управи за спречавање прања новца од које је, између осталог, тражено достављање података о томе ко је у Управи био задужен за прикупљање података о пословању фондовима „Vista Rica" а. д. Београд, да ли је вршена провера пословања наведеног фонда и да ли је и коме евентуално достављен извештај Управе за спречавање прања новца.

Из извештаја који је 9.2.2026. године Управа за спречавање прања новца доставила тужилаштву, произилази да је дана 18.12.2024. године, Erste bank AD Нови Сад, обавестила Управу и извршила пријаву сумњивих активности и изразила сумњу да клијент „Vista Rica“ избегава плаћање пореза на добит. У извештају се наводи да је Д.Д, помоћник директора задужен за послове Сектора за аналитику, одредила лице задужено за поступање по предмету, које је и сачинило извештај о расположивим подацима. Коначни извештај са допуњеним подацима сачињен је 20.1.2025. године и предат Д.Д., након што је иста телефоном контактирала овлашћено лице у Erste bank AD и затражила доставу додатне документације. Извештај је прослеђен Управи за спречавање прања новца преко система ДМС Алфреско. У прилогу извештаја, достављен је Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места са описом послова које обавља помоћник директора Управе Д.Д. У извештају се наводи да је Д.Д. прекршила одредбе којима је прописано поступање Управе на тај начин што је прикупљеним, обрађеним подацима, информацијама и документацијом, располагала без знања непосредних руководилаца.

Увидом у списе предмета утврђује се да је Вишем јавном тужилаштву у Београду достављен Извештај УКП бр. 335/26 од 12.2.2026. године о хапшењу лица, у коме је наведено да је хапшење извршеног по налогу јавног тужиоца и да је лице Д.Д. ухапшено по основу члана 291. став 1. Законика о кривичном поступку у вези са чланом 211 став 1. тачка 2) Законика о кривичном поступку, због извршења кривичног дела из члана 359. Кривичног законика, као и да је о томе обавештен јавни тужилац Александар Милошевић.

Из наведеног произилази да је налог за хапшење издао јавни тужилац Александар Милошевић који је у моменту издавања налога имао сазнања да је Д.Д. помоћник директора Управе за спречавање прања новца, те да је поступајући јавни тужилац био дужан и морао знати да је иста постављена на место помоћника директора Управе за спречавање прања новца од стране Владе Републике Србије и да сагласно члану 3. тачка 2. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала тероризма и корупције, **Више јавно тужилаштво у Београду – Посебно одељење за сузбијање корупције није било надлежно да поступа по наведеном предмету, нити је могло дати налог за хапшење, већ да је за поступање надлежно Јавно тужилаштво за организовани криминал**. И поред наведене чињенице, осумњичена је доведена у просторије Вишег јавног тужилаштва у Београду и саслушана. Наведено произилази и из записника о саслушању осумњичене Д.Д. где се констатује да Више јавно тужилаштво у Београду није надлежно, да се лице саслушава из разлога хитности, с обзиром да је исто задржано и да ће након саслушања бити пуштено а предмет одмах упућен Јавном тужилаштву за организовани криминал.

Из списа се даље утврђује да предмет није прослеђен надлежном Јавном тужилаштву за организовани криминал, већ је дана 18. 2. 2026. године достављен Одељењу првог степена Вишег јавног тужилаштва у Београду, уз констатацију да је на основу информација које су прикупљене након саслушања, утврђено да радње које се стављају на терет осумњиченој Д.Д. нису радње на које је овлашћена нити су у вези са радњама на које је овлашћена Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи за спречавање прања новца, те да се у радњама осумњичене стичу елементи кривичног дела из члана 98. став 1. Закона о тајности података.

Издавањем налога за хапшење и саслушањем осумњичене Д.Д., као ненадлежни јавни тужилац, што је и констатовао у записнику о саслушању осумњичене, **поступајући јавни тужилац Александар Милошевић неоправдано је онемогућавао поступање надлежног Јавног тужилаштва за организовани криминал**, коме и поред изричите констатације у записнику, предмет није доставио на поступање.

Након достављања предмета Општем одељењу Вишег јавног тужилаштва, поступајући јавни тужилац Зоран Николов, дана 27.2.2026. године, подноси Вишем суду у Београду оптужни предлог КТО бр. 73/26 против Д.Д. и Ђ.Ђ., због постојања оправдане сумње да су и то окривљена Д.Д. извршила кривично дело из члана 98 ст. 1. Закона о тајности података а окривљена Ђ.Ђ. кривично дело из члана 98. ст. 1. Закона о тајности података у вези са чланом 35. Кривичног законика.

Због уочених недостатака у поднетом оптужном акту, Виши суд у Београду је 27.4.2026. године вратио оптужни предлог Вишем јавном тужилаштву у Београду и наложио да у року од три дана уреди оптужни предлог са јасним налозима у погледу садржине диспозитива оптужног акта.

Након што је Више јавно тужилаштво у Београду доставило нови оптужни предлог 4.5.2026. године, Виши суд у Београду је 12.6.2026. године, **исти поново вратио тужилаштву са налогом** да у смислу члана 501. став 5. Законика о кривичном поступку, ради бољег разјашњења ствари како би се испитала основаност оптужног акта, у року од 30 дана предузме доказне радње које су детаљно наведене у допису суда.

Више јавно тужилаштво у Београду није поступило по налогу Вишег суда у Београду и није предузело све доказне радње, већ је у више наврата, сходно члану 501. став 6. Законика о кривичном поступку, тражило продужење рока и то 10.7. 2026. године, као и 17.8.2026. године и 22.9.2026. године, а као разлог непредузимања навело годишњи одмор, велики број притворских предмета, више доказних радњи по налогу суда.

У списима предмета Вишег јавног тужилаштва у Београду налази се допис КТО бр. 73/26 од 22. 10. 2026. године, потписан од стране јавног тужиоца Зорана Николова, насловљен на Виши суд у Београду, коме није послат, из чије садржине произилази да се поново тражи продужење рока за предузимање доказних радњи по налогу суда.

Имајући у виду да је 23.9.2026. године, Виши суд у Београду последњи пут дозволио продужење рока по захтеву тужилаштва и да је тај рок истекао 23.10.2026. године, Више јавно тужилаштво није поступило по налогу суда. У списима предмета нема доказа да ли је о разлозима пропуштања рока обавештен непосредно виши јавни тужилац у смислу члана 501. став 7. Законика о кривичном поступку.

Поступање јавних тужилаца Вишег јавног тужилаштва у Београду у конкретном случају суштински је неправично, јер се свесно одлаже и онемогућава доношење судске одлуке, што осим члана 12. Закона о јавном тужилаштву, представља и кршење члана 32. Устава Републике Србије, којим је гарантовано право окривљеног да суд у разумном року, јавно расправи о основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против окривљених.

Описано поступање представља неоправдано неизрађивање јавнотужилачке одлуке у прописаном року и указује на кршење начела непристрасности, чиме се

угрожава и поверење грађана у јавно тужилаштво, као законска обележја дисциплинског прекршаја из члана 115. став 1. тачка 1) и тачка 11) Закона о јавном тужилаштву.

5. Предмети Вишег јавног тужилаштва у Београду КТО бр. 66/25 и КТО бр. 54/25 (повређивање студената путничким возилом током протестне шетње на Новом Београду у улици Јурија Гагарина, односно у улици Рузвелтовој)

Предмет КТО бр. 66/25 је формиран на основу кривичне пријаве коју је Полицијска станица (ПС) Нови Београд дана 25.01.2025. године поднела Вишем јавном тужилаштву у Београду против М. С. због кривичног дела **Тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 1. Кривичног законика у вези са чланом 30. Кривичног законика.**

Пријава се односи на догађај од 24.1.2025. године, када је за време протестне шетње студената, гимназијалаца и грађана који су им се придружили, у улици Јурија Гагарина на Новом Београду, пријављена возилом којим је управљала ударила студенткињу, оштећену К. В., наневши јој том приликом од последице удара и пада тешке телесне повреде опасне по живот, у виду прелома лобање са крварењем.

Поступајући јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду, дана 26.1.2025. године, донела је наредбу о спровођењу истраге против осумњичене због кривичног дела Тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 2) и 11) Кривичног законика у вези са чланом 30. Кривичног законика. Током истраге саслушана је осумњичена, испитани оштећени и други сведоци, обављено је вештачење телесних повреда, прибављена медицинска и друга документација, након чега је 20.03.2025. године подигнута оптужница због наведеног кривичног дела.

У оптужници се наводи да је окривљена, при безобзирном насилничком понашању, покушала да лиши живота више лица током протестне шетње, тако што је најпре зауставила возило, а затим нагло кренула, иако се испред ње налазило више студената редара у флуоресцентним прслуцима и возилом ударила студенте оштећене Е.Е. и Ж.Ж, којом приликом је од последица удара и пада оштећена Е.Е. задобила тешке телесне повреде опасне по живот, а оштећени Ж.Ж возилом одбачен ван пута. Окривљена се након тога великом брзином удаљила са лица места, крећући се возилом према већем броју окупљених лица, угрожавајући њихову безбедност.

Дана 11.04.2025. године, решењем Ненада Стефановића, главног јавног тужиоца Вишег јавног у Београду, истог дана када је и поднет, усвојен је захтев браниоца окривљене, адвоката Стевана Синђелића за изузеће јавне тужитељке Вишег јавног тужилаштва у Београду која је подигла оптужницу због кривичног дела Тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 2) и 11) Кривичног законика у вези са чланом 30. Кривичног законика.

У образложењу решења наводи се да је извршен увид у предмет и да је утврђено да је поступајућа јавна тужитељка извршила погрешну правну квалификацију кривичног дела из оптужнице, јер је други јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду, за практично исте радње извршења, дело квалификовао као кривично дело Насилничко понашање на спортској приредби или на јавном скупу из члана 344а Кривичног законика и Спречавање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 332. Кривичног

законика. **У одлуци о изузећу, Главни јавни тужилац није навео податке о броју предмета, времену и месту догађаја, идентитету оштећеног и обрађивачу предмета на који се позива**. У одлуци се такође наводи да је утврђено да је јавна тужитељка чије се изузеће тражи у поступању у овом предмету била посебно пристрасна на страни оштећене и да генерално заузима страну подржавајући студентско-грађанске протесте у току радног времена, не поштујући претпоставку невиности и право на правично суђење, доносећи одлуке у поступку не поштујући права свих учесника у поступку, на који начин је поступала супротно одредбама Етичког кодекса јавних тужилаца и закључује да сви наведени разлози појединачно и скупно представљају разлоге за њено изузеће од поступања у овом предмету, у смислу члана 37. став 2. Законика о кривичном поступку.

Увидом у предмет утврђено је да је **решење о изузећу донето а да претходно није затражено изјашњење јавне тужитељке чије се изузеће тражи, што је супротно Законику о кривичном поступку**.

Поводом навода из решења о изузећу који се односе на правну квалификацију истих или сличних догађаја, **упоређивањем праксе Вишег јавног тужилаштва у Београду утврђено је да је правна квалификација поступајуће јавне тужитељке била у сагласности са већ успостављеном праксом**. Тако, у предмету КТО бр. 54/25 поступајући јавни тужилац, везано за налетање возилом на студентикињу на протесту у улици Рузвелтовој у Београду, дана 16.01.2025., даје исту правну квалификацију (из чл. 114 ст. 1 у вези чл. 30 КЗ). **Дакле, наводи из образложења решења којим је усвојен захтев за изузеће, нису тачни.**

Након усвојеног захтева за изузеће, у предмету поступа јавни тужилац Миодраг Марковић, који без предузимања било које процесне радњу у предмету, при истом чињеничном стању, дана 5.5.2025. године, Вишем суду у Београду подноси против окривљене оптужни акт због битно блажег кривичног дела Тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 1. Кривичног законика у вези са кривичним делом Изазивање опште опасности из члана 278. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика, уз предлог да се Виши суд у Београду огласи стварно ненадлежним и списе предмета достави Трећем основном суду у Београду. Промена правне квалификације базира се на некритички прихваћеној одбрани окривљене, без упоришта у исказима испитаних сведока и оштећених, као и доказима у списима.

У списима нема податка о томе да ли је предмет након одузимања од поступајуће јавне тужитељке додељен методом случајног одређивања носиоца јавнотужилачке функције (чл. 34. Правилника о управи у јавном тужилаштву) и непристрасно. Штавише, основано се може претпоставити да је додељен мимо тог принципа, будући да је уочено да су високопрофилисани предмети, по правилу, додељивани заменику главног јавног тужиоца Миодрагу Марковићу.

Несумњиву потврду да је јавни тужилац Миодраг Марковић у овом предмету поступао тенденциозно, представља његова јавна изјава дата на телевизији "Информер", дана 18. 7. 2025. године, када је апеловао на председника Републике Србије да помилује окривљену имајући у виду да је "прочитао најаву председника Републике Србије да жели да јој да помиловање, и да као неко ко је поступао у том предмету, ко је упознат са случајем, ко је потписао последњи оптужни предлог, сматра да је одлука председника потпуно исправна, те да га подржава и позива са овог места да јој заиста и да помиловање, сматрајући да је то коректно и поштено, знајући кроз шта је све

окривљена прошла и пропатила у овом предмету".

С обзиром на изнето налазимо да се у предмету КТО бр. 66/25 очигледно ради о пристрасном тумачењу чињеница у корист окривљене и злоупотреби процесних овлашћења, у циљу њеног привилеговања.

Из наведених разлога, предлажемо да надлежно јавно тужилаштво против јавног тужиоца Миодрага Марковића размотри могућност предузимања кривичног гоњења за кривично дело Злоупотреба службеног положаја из члана 359. Кривичног законика. Наиме, преквалификацију на блаже кривично дело у ситуацији када је оптужница прошла судску контролу, без икакве промене у чињеничном стању, јавни тужилац врши мотивисан представом о циљу да прибави корист окривљеној и нанесе штету лицима која су повређена.

У погледу радњи главног јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду Ненада Стефановића, гледишта смо да је одузимањем предмета од јавне тужитељке која је поступала, извршио дисциплински прекршај из чл. 115 ст. 1. тач. 17. Закона о јавном тужилаштву - коришћење хијерархијских овлашћења на начин супротан закону. Наиме, ради се о очигледном примеру арбитрарног хијерархијског мешања које је за циљ имало погодовање окривљеној у поступку.

Такође, предлажемо Дисциплинској комисији, односно Високом савету тужилаштва да након што **правноснажном одлуком буде утврђено да је главни јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва Ненад Стефановић учинио тежак дисциплински прекршај, покрене поступак за утврђивање разлога за његово разрешење**, сагласно члану 117. Закона о јавном тужилаштву.

Имајући у виду све околности, уверења смо да би главни јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду **требало да буде удаљен са јавнотужилачке функције** након покретања поступка за утврђивање разлога за његово разрешење.

6. Предмет Вишег јавног тужилаштва у Београду КТО бр. 48/25 (догађај код Факултета драмских уметности у Београду)

Факултет драмских уметности (ФДУ) у Београду, дана 02.12.2024. године, поднео је Трећем основном јавном тужилаштву у Београду кривичну пријаву против НН лица због кривичног дела Насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а Кривичног законика, поводом догађаја од 22.11.2024. године у 11,52 ч, када су студенти и запослени на ФДУ, на скупу у Новом Београду, на Булевару уметности, током одавање поште настрадалима у паду настрешнице у Новом Саду 01.11.2024. године, нападнути од више лица најпре вербално, а затим и физички. Уз пријаву су приложене изјаве сведока и фотографије са лица места. Треће основно јавно тужилаштво у Београду је формирало предмет под ознаком КТН бр. 2164/24.

По достављању списа на надлежност Вишем јавном тужилаштву у Београду, формиран је предмет КТР бр. 7099/24, који је додељен у рад јавном тужиоцу Николи Пантелићу. У предмету се налазио и извештај ПУ за град Београд бр. 210/24 од 29.11.2024. године са службеном белешком у вези са предметним догађајем од 22.11.2024. године у Новом Београду, Булевар уметности код ФДУ. У истој се наводи да је том приликом око 12 ч

дошло до туче између учесника јавног окупљања и незадовољних лица у возилима, која "нису могли да прођу блокаду пута". Идентификована су два учесника туче, студент З.З. (2001) и лице из возила И.И. (1982), обојица без повреда, као и сведоци Ј.Ј., К.К. и Л.Л.

Предмет је након тога здружен у предмет истог тужилаштва КТ бр. 837/24, при чему се на омоту списа, на првој страни корица наводи да се ради о предмету против Љ.Љ., због кривичног дела из члана 344а ст. 1. Кривичног законика, са истим обрађивачем предмета (јавни тужилац Пантелић), чије је име прецртано **а испод је уписано да је обрађивач предмета јавни тужилац Миодраг Марковић**, са датумом 17.12.2024. године. У предмету се налази и допис Вишег јавног тужилаштва у Београду са потписом јавног тужиоца Миодрага Марковића упућен Полицијској управи за град Београд, којим се тражи прибављање видео снимка наведеног догађаја.

На основу анализе података садржаних у предмету, **најпре је нејасно по ком правном основу из чл. 34. Правилника о управи у јавном тужилаштву је предмет додељен у рад јавном тужиоцу Миодрагу Марковићу**. Напомињемо да у предмету не постоји писани траг о разлозима одузимања предмета од првобитног обрађивача.

Имајући у виду да је предметно кривично дело учињено у саставу групе, Комисија сматра да је исто требало правно квалификовати као кривично дело насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а став 2. у вези става 1. КЗ. **Нејасно је зашто је обрађивач предмета различито поступао дана 05.02.2025. године када је у односу на Љ.Љ., М.М. и И.И. поднео оптужни предлог због кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а став 1. КЗ, док је према Н.Н. и Њ.Њ. одбацио кривичну пријаву** за наведено кривично дело, иако су заједнички учествовали у инкриминисаном догађају предузимајући практично идентичне радње извршења кривичног дела.

Такође, од 15. 8. 2025. године па до дана увида Комисије у предмет, 2. 11. 2026. године, **јавни тужилац коме је предмет додељен у рад више није предузео ниједну процесну радњу из обавезног упутства Апелационог јавног тужилаштва у Београду** КТПО бр. 73/25 од 11. 3. 2025. године, којим је усвојен приговор пуномоћника оштећених и наложено да тужилац испита одређене сведоке, изврши детаљну анализу видео-записа и идентификацију осталих учесника предметног догађаја. Тачније, **не ставља ван снаге решење о одбацивању кривичне пријаве за два лица, иако из обавезног упутства то произилази, нити саслушава О.О., који је у међувремену идентификован као потенцијални осумњичени у овом кривичном догађају. Више јавно тужилаштво не предузима ни друге радње ради идентификације осталих учесника кривичног догађаја, што је било могуће анализом расположивих видео-записа.**

Апелационо јавно тужилаштво у Београду је издало ово упутство како би се правилно и потпуно утврдило чињенично стање, налазећи да је одлука Вишег јавног тужилаштва у Београду КТ бр. 837/24, која се односила на одбачај кривичне пријаве против Н.Н. и Њ.Њ. преурањена.

Надаље, противно одредби члана 50. став 1. тачка 4. ЗКП, **поступајући јавни тужилац није омогућио пуномоћнику оштећених увид у списе предмета,** и поред више поднесака које је пуномоћник упутио Вишем јавном тужилаштву у Београду.

Описани образац поступања из претходних, уочава се и у овом предмету.

Наиме, предмет се одузима од јавног тужиоца коме је првобитно додељен у рад без јасног правног основа и података у списима који би оправдавали такву одлуку, а потом се пристрасно доносе процесне одлуке које усмеравају поступак у жељеном циљу.

Такав образац поступања нарочито је присутан у предметима који изазивају значајну пажњу јавности, а који се односе на евентуално извршена кривична дела поводом јавних окупљања. Неадекватно усмеравање истраге и изостанак одговарајућег кривичноправног реаговања на таква дела могу суштински угрозити делотворно остваривање права на слободу мирног окупљања, стварајући код грађана уверење да њихово право неће бити адекватно заштићено, односно да учиниоци насиља и других кривичних дела поводом јавних окупљања неће бити позвани на одговорност. На тај начин се ствара обесхрабрујући ефекат који може одвратити грађане од учешћа у јавним окупљањима (*Plattform „Arzte fur das Leben" v. Austria).*

Описано поступање јавног тужиоца Миодрага Марковића указује на кршење начела непристрасности и угрожавање поверења грађана у јавно тужилаштво, што представља дисциплински прекршај из члана 115. став 1. тачка 11) Закона о јавном тужилаштву.

7. Предмет Вишег јавног тужилаштва у Београду КТР бр. 2359/25 П.П. и Р.Р., Вроховно јавно тужилаштво МП бр. 297/25 ("Замолница САД")

Комисија је утврдила да омот списа не садржи елементе који су прописани члановима 123 и 124 Правилника о управи у јавним тужилаштвима, а посебно обавезне уписе о предузетим радњама у предмету. Предмет је формиран 24. априла 2025. године, док пријемни печат Вишег јавног тужилаштва на првом документу у списиима, и то решења Вишег суда у Београду, носи датум 28. април 2025. године, из чега произилази закључак да се прво писмено на основу ког је формиран предмет не налази у списима предмета.

Доставна наредба за формирање предмета у КТР уписнику садржи и одређиване јавног тужиоца Жељка Николаидис као обрађивача. Доставна наредба је супротна члановима 176 и 179 Правилника о управи у јавним тужилаштвима, с обзиром да се писмено Вишег суда у Београду односи на Замолницу за пружање међународне правне помоћи Окружног суда САД – Централни округ Калифорније бој 2:25-мј-02178-DUTY од 11. априла 2025. године, што је јасно наведено у преамбули решења суда, на основу чега је писмено требало бити заведено у МП уписник, уместо у КТР уписник, где потоњи сходно члану 179 Правилника о управи у јавним тужилаштвима никако не може бити коришћен за завођење предмета међународне правне помоћи.

Комисија је утврдила да је решење Вишег суда у Београду Кре бр. 14/25, Кв бр. 1892/25 од 6. маја 2025. године, примљено у Више јавно тужилаштво у Београду 12. маја 2025. године, **којим је одбијена жалба браниоца** лица чије се изручење захтева, Цуи Гуангхаија као неоснована, с обзиром да је кривично ванрасправно веће Вишег суда у Београду **оценило да степен опасности да ће се именовани у случају боравка на слободи сакрити или побећи** у циљу ометања поступка одучавања о захтеву за изручење, односно евентуалног спровођења изручења, **таквог интензитета** да се за сада **једино може спречити мером притвора**, а не и неком другом, блажом мером.

Судија за претходни поступак Ксенија Марић је у наведеном предмету Вишег суда доставила Вишем јавном тужилаштву у Београду **20. маја 2025. године, на мишљење предлоге браниоца** адвоката Горана Петронијевића за укидање притвора према лицима чије се изручење захтева.

Комисија је утврдила да се на спољном омоту предмета налази руком писана информација у виду **прецртавања обрађивача предмета, јавног тужиоца Жељке Николаидис, и уписивање новог обрађивача, јавног тужиоца Миодрага Марковића, са датумом промене 21. мај 2025.** године, без било какве друге одлуке у списима предмета на основу којих би се могло закључити како је дошло до промене обрађивача, што указује да чланови 34 и 37 Правилника о управи у јавним тужилаштвима нису поштовани.

Комисија је утврдила да се у спису предмета налази допис јавног тужиоца Миодрага Марковића од 21. маја 2025. године, **којим исти изјављује да је сагласан да се притвор према осумњиченима (лицима чије се изручење тражи) замени мером забране напуштања стана са електронским надзором из члана 208 Законика о кривичном поступку**, на начин како је то предложено од стране бранилаца, адвоката Горана Петронијевића и других.

Виши суд у Београду је 21. маја 2025. године донео решење којим је укинио притвор према П.П. и Р.Р., те одредио меру забране напуштања стана, у **чијем образложењу се наводи и сагласно мишљење јавног тужиоца** у Вишем јавном тужилаштву о укидању мере притвора и замени блажом мером.

Комисија је извршила увид у **допис Вишег суда у Београду Кре бр. 14/25 од 5. августа 2025. године са назнаком "ХИТНО",** које је примљено у Вишем јавном тужилаштву у Београду 6. августа 2025. године, и којим судија за претходни поступак Ксенија Марић доставља на мишљење извештаје повереника Управе за извршење кривичних санкција од 4. августа 2025. године, **из којих произилази да су Р.Р. и П.П. прекршили меру забране напуштања стана.**

Детаљнијим увидом у дописе Управе за извршење кривичних санкција Министарства правде број 25-00-02040/2025-01-422/3 и 25-00-02041/2025-01-423/3 од 4. августа 2025. године, **произилази не само да је дошло до кршење мере забране напуштања стана од стране П.П. и Р.Р. дана 4. августа 2025. године у раним јутарњим часовима, већ да је дошло до регистровања аларма персоналне јединице за електронско праћење о напуштању станова у којима су боравили, потпуног губљења контакта са персоналним јединицама, физичке провере да ли се лица налазе у становима боравка која је била безуспешна, и обавештења да се наведена лица не налазе више на праћењу и да су у бекству.**

Јавни тужилац Миодраг Марковић, **иако је допис Вишег суда назначен као хитан и иако се лица налазе у бекству**, што је јасно наведено у допису Управе за извршење кривичних санкција Министарства правде, **реагује тек 13. августа 2025. године дописом који је послат и примљен у Вишем суду у Београду сутрадан, 14. августа** исте године, иако се наведени органи налазе у истој згради, **дакле седам дана након пријема хитног обавештења о бекству и тражења изјашњења у вези одређивања притвора**, дописом којим предлаже да се према наведеним лицима у бекству одреди

притвор у смислу члана 22 став 1 тачка 1 Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима.

Комисија је извршила увид у допис Апелационог јавног тужилаштва у Београду А бр. 303/2025 од 19.09.2025. године, који предмет је формиран на основу дописа Врховног јавног тужилаштва А бр. 478/25 од 18.09.2025. године, **у којем се изражава од стране Врховног јавног тужилаштва сумња у законитост и ефикасност у поступању Вишег јавног тужилаштва у Београду** у наведеном предмету, а посебно противзаконитост у односу на одредбе члана 19 Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о изручењу и непоштовање Општег обавезног упутства Републичког јавног тужиоца О бр. 1/16 од 15.08.2026. године, **те се тражи да Апелационо јавно тужилаштво спроведе законска овлашћења контроле законитости у раду Вишег јавног тужилаштва у Београду.**

Апелационо јавно тужилаштво је проследило допис Врховног јавног тужилаштва и тражило списе предмета на увид, без даљег ангажовања, **на који допис Више јавно тужилаштво није одговорило.**

Надаље, судија за претходни поступак Вишег суда у Београду, Ксенија Марић, је дана 3.10.2025. године упутила допис Вишем јавном тужилаштву у Београду, које је исти примило 7.10.2025. године, у чијем прилогу се налази фотокопија дописа Министарства правде, Сектора за међународну сарадњу и стратешко планирање број 713-03-2558/2025-08 од 15.05.2025. године упућеног Вишем суду у Београду, заједно са копијом Замолнице за пружање међународне правне помоћи у кривичним стварима у овом предмету надлежног органа Сједињених Америчких Држава, које је примљено у писарници Републичких органа 15.05.2025. године.

Комисија констатује да пријемни штамбиљ Вишег суда у Београду службено утврђује да је наведени допис Министарства правде са копијом Замолнице путем курира примљен у том суду 2. октобра 2025. године, дакле, неких четири и по месеца након датума слања. Наведено указује да је за сада **непознато лице у Министарству правде држало у свом поседу допис и замолницу у наведеном временском периоду**, тиме спречавајући даље поступање по њој и омогућавање адвокатима Цуи Гуанхаија и Џона Милера Горану Петронијевићу и другима, да као један од главних разлога за укидање мере притвора наведу околност да Замолница за пружање међународне правне помоћи са доказима није достављена суду.

Комисија је извршила увид у дописе Апелационог јавног тужилаштва у Београду у предмету А бр. 303/202, који је формиран на основу захтева Врховног јавног тужилаштва у предмету А 478/25 за вршење увида у предмет и достављање извештаја о законитости и делотворности у поступању Вишег јавног тужилаштва у Београду, који су упућени том тужилаштву 13.10.2025. и 3.11.2025., као и у дописе Министарства правде, Сектора за међународну сарадњу и стратешко планирање, бројеви 713-03-2558/2025-08 од 18.11. и 24.12.2025. године, којим су Вишем јавном тужилаштву у Београду прослеђене ургенције Министарства правде Сједињених Америчких Држава, амбасаде те државе у Београду, као и Федералног истражног бироа САД, којима се ургентно тражи обавештење о поступању органа поступка Републике Србије у овом предмету.

Више јавно тужилаштво у Београду није одговорило ни на један од ова четири захтева.

Индикативно је да је на допису Министарства правде од 18.11.2025. године ручно уписана информација да се претходно наведена Замолница за пружање међународне помоћи САД у овом предмету налази код јавног тужиоца Николе Ускоковића још од 7. октобра 2025. године ради "сигнирања", тј. доделе у рад јавном тужиоцу, и да иста није враћена, писарници Вишег јавног тужилаштва.

Комисија је извршила увид у допис Врховног јавног тужилаштва МП бр. 297/25 од 27. маја 2026. године, који је упућен главном јавном тужиоцу тог тужилаштва, Ненаду Стефановићу. Наведеним дописом се на основу члана 19 став 1 Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава тражи предузимање низа радњи од стране тог јавног тужилаштва у наведеном предмету, а ради поступања по наведеној замолници против П.П. и Р.Р., те обавештавање Врховног јавног тужилаштва о низу других процесних радњи које су требале бити предузете.

Посебно је затражено да се Врховно јавно тужилаштво одмах обавести о радњама које је наведено Више јавно тужилаштво предузело ка органима поступка САД, радњама које је предузело ради поступања по Замолници, стању предузимања процесних радњи на дан извештавања, као и правном основу за поступање. **Рок за доставу наведених података је одређен најкасније до 5. јуна 2026. године од дана пријема захтева.**

Главни јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду, Ненад Стефановић, нити било који други носилац јавнотужилачке функције у наведеном јавном тужилаштву **није ни на који начин одговорио на обавезујући допис Врховног јавног тужилаштва**.

Комисија је утврдила да се овај допис Врховног јавног тужилаштва не налази у списима предмета Вишег јавног тужилаштва у Београду КТР бр. 2359/25, иако на копији дописа стоји пријемни штамбиљ тог јавног тужилаштва са датумом пријема 1. јун 2026. године.

Из претходне анализе произилази закључак да су носиоци јавнотужилачке функције у Вишем јавном тужилаштву у Београду, и то Ненад Стефановић, Миодраг Марковић и Никола Ускоковић, својим чињењем или нечињењем противзаконито и неделотворно поступали у предмету тог јавног тужилаштва КТР бр. 2359/25, тако што су:

Ненад Стефановић и Миодраг Марковић:
1. **Противно одредби члана 19 став 1 Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о изручењу** поступали у поступку изручења на основу Замолнице за пружање међународне правне помоћи Окружног суда САД – Централни округ Калифорније бој 2:25-мј-02178-DUTY од 11. априла 2025. године, пред Вишим судом у Београду, без обзира на дописе тог суда, јер су знали или морали знати да посебним законом нису одређени као стварно надлежно јавно тужилаштво за поступање у поступцима изручења лица на основу замолница надлежних органа Сједињених Америчких Држава.

2. **Противно одредбама Кривичног законика Републике Србије**, и то превасходно члана 359, или другог кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности у зависности од даљег утврђивања чињеничног стања, искоришћавањем свог службеног положаја прибавили корист П.П. и Р.Р. у виду давања сагласности за укидање мере обезбеђења присуства и несметаног вођења кривичног поступка – притвор, и замене исте за блажу меру забране напуштања боравишта уз електронски надзор, иако су како судија претходног поступка, тако и судије чланови кривичног ванрасправног већа

Вишег суда у Београду оценили да таква блажа мера не може испунити разлоге одређивања због изразите опасности од бекства тражених лица, прихватајући у потпуности наводе адвоката браниоца Горана Петронијевића и осталих, која блажа мера је и одређена уз навођење пристанка јавног тужиоца као друге битне околности за одлучивање судије, те су иако правовремено обавештени о бекству П.П. и Р.Р., тек након седам дана од дана пријема хитног дописа у притворском предмету доставили допис Вишем суду у Београду којим предлажу одређивање мере безбедности притвор, чиме је пропуштено правовремено одређивање наведене мере и уз њу расписивање потернице за наведеним лицима, услед чега би њихов прелазак државне границе био изузетно отежан, ако не и немогућ, као и друге радње које су допринеле стицању користи П.П. и Р.Р. у виду бекства од кривичног прогона, и наношењу штете органима поступка Сједињених Америчких Држава у виду немогућности да делотворно воде кривични поступак против наведених тражених лица.

3. **Противно члану 157 члан 4 Устава Републике Србије, члану 17 Закона о јавном тужилаштву, и одредбама Општег обавезног упутства Републичког јавног тужиоца О бр. 1/16**, нису доставили ни првобитно, нити после бројних ургенција и тражења, Замолницу за пружање међународне правне помоћи Окружног суда САД – Централни округ Калифорније бој 2:25-мј-02178-DUTY од 11. априла 2025. године, Врховном јавном тужилаштву, нити било коју другу тражену информацију о поступању у истој.

4. **Противно члану 23 Закона о јавном тужилаштву** нису и поред бројних тражења и ургенција доставили списе предмета КТР бр. 2359/25 Врховном јавном тужилаштву и Апелационом јавном тужилаштву у Београду, чак и када је одређен прецизан рок за достављање истог, као и извештаја о предузетим радњама и мерама и њиховим резултатима.

5. **Противно члановима 34 и 37 Правилника о управи у јавном тужилаштву** извршили промену поступајућег јавног тужиоца у наведеном предмету без навођења разлога таквог поступка.

6. **Противно члановима 123 и 124 Правилника о управи у јавном тужилаштву** избегли уношење у омот списа предмета КТР бр. 2359/25 елемената који су прописани, где се осим уноса датума и ознаке првог писмена на основу којег је формиран предмет, не налази ни један други упис, укључујући и обавезне уписе о предузетим радњама у предмету.

7. **Противно члану 176 и 179 Правилника о управи у јавном тужилаштву**, Замолницу за пружање међународне правне помоћи Окружног суда САД – Централни округ Калифорније бој 2:25-мј-02178-DUTY од 11. априла 2025. године, нису завели у МП уписник, већ у КТР уписник, где потоњи сходно члану 179 Правилника о управи у јавним тужилаштвима никако не може бити коришћен за завођење предмета међународне правне помоћи, што је додатно допринело издвајању наведеног предмета из извештавања о предметима међународне правне помоћи сходно Општем обавезно упутству О бр. 1/16.

Никола Ускоковић:

1. **Противно члану 157 члан 4 Устава Републике Србије, члану 17 Закона о јавном тужилаштву, и одредбама Општег обавезног упутства Републичког јавног тужиоца О бр. 1/16**, није доставио Замолницу за пружање међународне правне помоћи Окружног суда САД – Централни округ Калифорније бој 2:25-мј-02178-DUTY од 11. априла 2025.

године, Врховном јавном тужилаштву, нити било коју другу тражену информацију о поступању у истој.

2. **Противно члану 23 Закона о јавном тужилаштву** није поред бројних тражења и ургенција доставио списе предмета КТР бр. 2359/25 Врховном јавном тужилаштву и Апелационом јавном тужилаштву у Београду, чак и када је одређен прецизан рок за достављање истог, као и извештаја о предузетим радњама и мерама и њиховим резултатима.

3. **Противно члановима 123 и 124 Правилника о управи у јавном тужилаштву** избегао уношење у омот списа предмета КТР бр. 2359/25 елемената који су прописани, где се осим уноса датума и ознаке првог писмена на основу којег је формиран предмет, не налази ни један други упис, укључујући и обавезне уписе о предузетим радњама у предмету.

НН лице запослено у Министарству правде:
1. **Противно одредби члана 19 став 1 Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о изручењу** није доставило Замолницу за пружање међународне правне помоћи Окружног суда САД – Централни округ Калифорније бој 2:25-мј-02178-DUTY од 11. априла 2025. године Врховном јавном тужилаштву и поред тражења тог јавног тужилаштва да буде обавештено о истој, иако је знало или морало знати да посебним законом Више јавно тужилаштво у Београду није одређено као стварно надлежно јавно тужилаштво за поступање у тој материји.

2. **Противно одредбама Кривичног законика Републике Србије**, и то превасходно члана 359 или 361, искоришћавањем свог службеног положаја прибавило корист П.П. и Р.Р. у виду омогућавања бекства тако што је задржало допис помоћника Министра правде и руководиоца Сектора за међународну сарадњу и стратешко планирање Владимира Винша од 15. маја 2025. године све до 2. октобра 2025. године, чиме је омогућено адвокату Горану Петронијевићу и другима, заступницима лица чије се изручење тражи, да као главни аргумент наведен у жалби за укидање мере притвора и замену исте за блажу, наведу управо непостојање наведене Замолнице и доказа у вези захтева за изручење тражених лица, што је као аргумент уважено од стране поступајућег судије претходног поступка, чиме је нанело штету органима поступка Сједињених Америчких у виду онемогућавања вођења кривичног поступка против наведених лица услед њиховог бекства кршењем блаже мере обезбеђења.

4. Предлог мера:

На основу изнетог Комисија предлаже да Врховно јавно тужилаштво:

1. **Одмах достави извештај и службену белешку Јавном тужилаштву за организовани криминал** заједно са списима предмета Вишег јавног тужилаштва у Београду КТР бр. 2359/25 и Врховног јавног тужилаштва МП бр. 297/25 и СП бр. 6/2026, ради хитног увида, анализе и предузимања радњи и мера из надлежности тог јавног тужилаштва у виду формирања предмета и кривичног гоњења лица за које оцени да постоји основана сумња да су извршили неко од кривичних дела за које се гоњење предузима по службеној дужности, уз обавезу обавештавања Врховног јавног тужилаштва о иницијалног одлуци о вођењу наведених поступака у року од 7 дана од дана пријема доставног дописа и списа предмета.

2. **Одмах достави извештај и службену белешку** заједно са копијама списа наведених предмета Дисциплинском тужиоцу Високог савета тужилаштва ради хитног увида и анализе чињеничног стања и предузимања мера и радњи из надлежности тог органа.

3. **Обавести јавност** у Републици Србији о налазима ове службене белешке тј. извештаја.

ЗАКЉУЧАК

Увидом у предмете Вишег јавног тужилаштва у Београду КТР бр. 3315/26 („звучни топ"), КТР 1765/26 – КТРКО 415/26 (претрес зграде Филозофског факултета у Београду и зграде Ректората Универзитета у Београду), КТР бр. 598/26 („помиловања"), КТО бр. 73/26 (кривична пријава пуномоћника Vista Rica), КТО бр. 66/25 и КТО бр. 54/26 (повређивање студената, учесника протесне шетње на Новом Београду, у улици Јурија Гагарина) КТО бр. 48/25 (догађај код Факултета драмских уметности) и КТР бр. 2359/25, **Комисија Врховног јавног тужилаштва уочила је системске обрасце у поступању главног јавног тужиоца и појединих јавних тужилаца Вишег јавног тужилаштва у Београду, који имају одлике дисциплинских прекршаја и тешких дисциплинских прекршаја и указују на постојање основа сумње да су учињена кривична дела из надлежности Јавног тужилаштва за организовани криминал, сходно члану 3. тачка 2) Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, из ког разлога се овај извештај доставља том тужилаштву ради предузимања кривичног гоњења.**

У оквиру системског обрасца препознају се следећи облици деловања:

1. **Селективна примена права и пристрасно поступање** у виду пристрасног тумачења чињеница и селективног вредновања доказа, доношење одлука на основу унапред формираног става, заснованог на ванправним разлозима, различит третман лица у упоредивим правним и чињеничним ситуацијама, привилеговање појединих окривљених, преурањено одбацивање кривичних пријава, избегавање провере навода и прикупљања релевантних доказа, неоправдано одуговлачење поступка, промена правне квалификације без одговарајућег чињеничног основа и стварање услова за некажњивост појединих учинилаца кривичних дела;

2. **Кршење закона у** виду незаконитог претресања и одузимања предмета, прикупљања података који нису повезани са предметом поступка, поступање супротно правилима о стварној надлежности и коришћење процесних овлашћења супротно сврси због које су поверена јавном тужилаштву;

3. **Злоупотреба организационих и хијерархијских овлашћења** ради усмеравања предмета у виду арбитрарног одузимања и прерасподеле предмета, изигравање института изузећа ради промене поступајућег јавног тужиоца, додељивање предмета супротно Правилнику о управи у јавном тужилаштву, као и непоступање по процесним обавезним упутствима непосредно вишег јавног тужиоца из члана 51. ст.3. Законика о кривичном поступку;

4. **Инструментализација јавнотужилачке функције** кршењем принципа правичности ради остваривања ванправних циљева, у виду употребе јавнотужилачке функције и јавних наступа ради дискредитације грађана, сведока и других лица, јавног криминализовања остваривања уставом зајемчених права и слобода, претњи кривичним прогоном због јавно изнетих ставова и коришћење података из кривичних поступака у сврхе које нису повезане са законитим вршењем јавнотужилачке функције;

5. **Ограничавање и онемогућавање остваривања права оштећених** у виду ускраћивања права на разматрање списа, онемогућавање делотворног преиспитивања јавнотужилачких одлука и поступање које доприноси некажњивости учинилаца кривичних дела. Посебно је значајно нарушавање права оштећених у предметима повезаним са остваривањем слободе изражавања и мирног окупљања, чиме се, поред ускраћивања делотворне кривичноправне заштите, ствара и обесхрабрујући ефекат на остваривање уставом зајемчених права и слобода.

Континуитет, интензитет и сродност уочених неправилности упућују на закључак да се не ради о изолованим случајевима незаконитог и неправилног вршења функције од стране јавних тужилаца који су поступали у анализираним предметима, већ да су последица начина руковођења Вишим јавним тужилаштвом у Београду за које је сагласно члану 38. Закона о јавном тужилаштву одговоран главни јавни тужилац.

Описано деловање главног јавног тужиоца, мимо правила која уређују функционисање јавног тужилаштва, а у виду системског коришћења јавнотужилачких овлашћења ради остваривања нелегитимних циљева, супротно је Уставом заштићеним вредностима, а пре свега владавином права, начелима грађанске демократије, људским правима и слободама, као и заштити јавног интереса.

Коначан закључак је да главни јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду Ненад Стефановић, формално делујући у оквиру јавнотужилачког система, фактички делује паралелно, руководећи се ванправним интересима, чиме врши инструментализацију појединих јавних тужилаца у сврху остваривања нелегитимних циљева и суштински, успоставља паратужилачки систем, заснован на принципима који су супротни принципима вршења јавнотужилачке функције, у смислу члана 12. Закона о јавном тужилаштву.

Комисија Врховног јавног тужилаштва наставља рад на вршењу увида у предмете Вишег јавног тужилаштва у Београду и других јавних тужилаштава у Републици Србији, ради постизања законитости, делотворности и једнообразности у поступању, о чему ће јавна тужилаштва као и јавност у Републици Србији бити извештавани у континуитету.

Председник Комисије
Јавни тужилац
Врховног јавног тужилаштва
др Горан Илић

Чланови Комисије:
Јавни тужиоци Врховног јавног тужилаштва

Тамара Мировић

Наташа Кривокапић

Миљко Радисављевић

Душан Кнежевић

Бранко Стаменковић

Зорица Стојшић

Ђорђе Остојић

Гордана Јанићијевић